

Finanční právo v soudní praxi pro bakaláře

Úvod do správního soudnictví

Soudní řád správní

- zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.)
- ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

Pravomoc soudů

Soudy ve správním soudnictví rozhodují o:

- žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy,
 - ochraně proti nečinnosti správního orgánu,
 - ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,
 - kompetenčních žalobách.
- +
- ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda,
 - ve věcech politických stran a politických hnutí,
 - o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.

Příslušnost soudů

- **§ 7/1- Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení věcně příslušný krajský soud**

- **Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu**

Podjatost

- soudců
- „soudních“ osob, tlumočnicků, znalců

Důvody:

- poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům
- rozhodování na jiném stupni

Krajské soudy

Rozhodují ve složení:

- specializované senáty (předseda + 2 soudci)
- samosoudce ve vybraných věcech dle § 31/2 s.ř.s.

Řízení je zahájeno dnem dojití soudu!

Účastníci řízení

- navrhovatel (žalobce)

x

- odpůrce (žalovaný) - správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla
- způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má **způsobilost mít práva a povinnosti (FO + PO), a správní orgán**; jinak i ten, komu ji zákon **přiznává**
- za správní orgán jeho vedoucí, popřípadě jiná osoba k tomu oprávněná podle vnitřních předpisů

Účastníci řízení

- x osoby zúčastněné na řízení
- vymezení zastoupení (v téže věci jen 1)
- zásada rovnosti

Nahlížení do spisu

- účastníci,
- zástupci
- osoby zúčastněné na řízení
- prokáží-li právní zájem nebo vážný důvod a není-li to v rozporu s právy nebo právem chráněnými zájmy některého z účastníků

Odmítnutí návrhu – § 46

- překážka litispendence, rei iudicatae
- nebyly splněny podmínky řízení
- předčasný, opožděný návrh
- návrh neoprávněnou osobou
- nepřípustný návrh

Zastavení řízení - § 47

- zpětvzetí
 - uspokojení navrhovatele
 - jiný důvod (např. nezaplacení soudního poplatku)
- + § 48 - přerušování řízení

Jednání

- zásada veřejnosti
- neúčast účastníka nebrání projednání a skončení věci
- zahajuje a řídí předseda senátu
- účastníci jsou vyzýváni k vyjádření ve věci
- právo na konečné (závěrečné) návrhy
- rozsudek se vyhlašuje veřejně a jménem republiky
- odročení
- bez jednání – účastníci shodně navrhlí nebo souhlasí, nebo další důvody (např. § 76)

Rozhodnutí

- ve věci samé rozsudkem (senát se usnáší nadpoloviční většinou hlasů + právo na odlišné stanovisko), nabývá právní moci doručením účastníkům
- usnesením

Uspokojení návrhovatele - § 62

- spr. orgán sdělí záměr
- předseda senátu stanoví lhůtu
- vyjádření návrhovatele
- pokud je uspokojen – zastavení
- vliv na právní moc rozhodnutí, opatření,...

Použití OSŘ

- pro řízení ve správním soudnictví se přiměřeně použijí ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.11.2006, č. j. 8 As 33/2005: *„Přezkum správních rozhodnutí správními soudy představuje samostatný typ řízení, oddělený od systému civilního soudnictví, a řídící se vlastním procesním předpisem, kterým je soudní řád správní. Použití občanského soudního řádu na základě § 64 s. ř. s. je třeba považovat za výjimečné a uplatňující se pouze v případech, na které ustanovení soudního řádu správního vůbec nedopadají. Zanikne-li materiální podmínka osoby zúčastněné na řízení uplatňovat svá práva v řízení (dotčení v právech podle § 34 odst. 1 s. ř. s.), aniž by na tuto skutečnost bylo reagováno ze strany soudu nebo samotné osoby zúčastněné na řízení, nezakládá taková skutečnost zmatečnost posléze vydaného soudního rozhodnutí ve věci samé.“*

Řízení o žalobě proti rozhodnutí

- zrušení rozhodnutí x vyslovení nicotnosti
- nepřípustnost
 - a) nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem
 - b) rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu,
 - c) je-li jediným jejím důvodem tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí, nedomáhal-li se žalobce vyslovení této nicotnosti v řízení před správním orgánem,
 - d) směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí,
 - e) domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno

Náležitosti žaloby - § 71

- označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci,
 - označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy,
 - označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá,
 - žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné,
 - jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést,
 - návrh výroku rozsudku.
- + zásada koncentrace řízení
- rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Lhůta pro podání žaloby

- 2 měsíce ode dne doručení
- 1 měsíc v případě „kompetenčního omylu“ – osř

Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout !

rozsudek Nejvyšší správního soudu č. j. 5 Afs 11/2011-79 ze dne 23. 6. 2011: „ Ani změna judikatury, byť by se týkala otázky přípustnosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, nemůže vést k tomu, že by za včasnou měla být považována žaloba, která byla podána po uplynutí zákonné lhůty (§ 72 odst. 1 a 4 s. ř. s.)“.

Přezkoumání rozhodnutí

- rozhodující je skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (výjimka – správní trestání – pozdější příznivější úprava)
- zásada dispoziční - soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí

Výsledek řízení = rozsudek

- žaloba je důvodná – soud zruší rozhodnutí
- + může zrušit i předcházející rozhodnutí

Žaloba proti nečinnosti

- bezvýsledné vyčerpání
- 1 rok pro podání
- proti spr. orgánu, který měl vydat rozhodnutí
- skutkový stav ke dni rozhodnutí soudu

Zásahová žaloba

- nezákonný zásah, pokyn, donucení
- lhůta: subjektivní 2 měsíce, objektivní 2 roky